

PRZEGLĄD DOKUMENTACYJNY

BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO I MORSKIEGO ORAZ EKONOMIKI TRANSPORTU MORSKIEGO

OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI MORSKIEGO INSTYTUTU TECHNICZNEGO

DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „TECHNIKA I GOSPODARKA MORSKA”

Rok IV

Gdańsk – Grudzień 1953 r.

Nr 12

Gwiazdką obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Technicznego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIT.

BUDOWNICTWO OKRĘTOWE I PORTOWE

DZIAŁ ŻEGLUGI

Przemysł Okrętowy, Pomocniczy i Rozbudowa Stoczní

441* 621.791.5 IM
Instalacja dla tlenowo - topnikowego cięcia URCHS-2. „Ustanowka dla kislorodno-flusowej riezki URCHS-2” Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 1 stycz. — luty 52, s. 46, A 4, 1 str., 3 fot.

Instalacja do cięcia płomieniem tlenowo-topnikowym. Możliwość cięcia: stali krzemowo-niklowych, żeliwa, mosiądzu. Szybkości cięcia dla każdego z tych stopów.

442* 621.981.21 IM
Zelichenko A. J.: Mechanizacja gięcia blach stalowych. „Mechanizacja gibki listowej stali”. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 1, stycz. — luty 52, s. 17, A 4, 3 str., 1 rys.

Przestrzenne gięcie blach stalowych, używanych w budownictwie okrętowym. Opis maszyny do gięcia blach specjalnej konstrukcji.

443* 621.791:669.71 IM
Spawania aluminium. „The welding of aluminium”. Shipp. World, London, tyg., t. 128, Nr 3118, kw. 53, s. 329, A 4, 1 str., 3 fot.

Przeгляд porównawczy nowoczesnych metod spawania aluminium ze szczególnym uwzględnieniem spawania automatycznego w atmosferze gazu neutralnego.

Typy i Eksploatacja Techniczna okrętów

444* 629.122-445.62:629.12.06 IM
Koreckij A. F., Wiesiełow M. P.: Doświadczenia z zastosowania wentylacji eżektorami parowymi przy oczyszczaniu przedziałów barek zbiornikowych na punkty naftowe. „Opyt primienienia paroeżektornoj wentilacji otsiekow niefienaliwnych barż pri zazistkie”. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 13, Nr 2, marz.—kw. 53, s. 14, A 4, 2 str., 2 fot., 1 rys.

Zastosowanie specjalnych przenośnych eżektorów parowych do przedmuchiwania barek zbiornikowych przy ich czyszczeniu. Schematy ustalenia eżektorów. Szybka i bezpieczna metoda wykluczająca zagrożenie zdrowia obsługi.

445* 621.436-634.2:621.43.038 IM
Ulrich J. A., Finnica T. M.: Jak uzyskać zupełne spalanie przy użyciu paliwa kotłowego C. „How to get complete combustion with bunker C. fuel”. Mar. Engng., New York, mies., t. 58, Nr 1, styczn. 53, s. 61, A 4, 3 str., 2 fot., 1 rys.

Opis i schemat automatycznego urządzenia tzw. „viscorator” utrzymującego przez podgrzewanie parą stałą lepkość paliwa kotłowego, używanego do silnika Diesla. Przyrządy kontrolne i oczyszczenie wtryskiwaczy.

446* 629.12.06:663.664.2:663.632 IM
Hillier H.: Osad mineralny w instalacjach destylujących wodę morską. „Scale in sea-water distilling plants”. Shipp. World, London, tyg., t. 128, Nr 3110, luty 53, s. 159, A 4, 2 str., 1 rys., 1 wykr.

Streszczenie referatu z posiedzenia Instytutu Inżynierów Mechaników w dniu 30.1.1953. Opis i rezultaty badań wyparowników pod względem tworzenia się osadu mineralnego i skuteczności chemicznych środków zapobiegawczych.

447* 621.436-44:629.12 IM
Smith J.: Paliwo ciężkie w wysokoprężnych silnikach pomocniczych. „Heavy fuels in Diesel auxiliaries”. Shipp. World, London, tyg., t. 128, Nr 3124, maj 53, s. 453, A 4, 2 str.

Streszczenie referatu wygłoszonego 24.4.1953 dla N.E. Coast Inst. of Eng. a. Shipbuild., omawiającego przebieg i wyniki doświadczeń z zasilania pomocniczych silników wysokoprężnych różnymi gatunkami paliwa ciężkiego. Wnioski dla zastosowań na okrętach.

Budowa Okrętów, Maszyn i Wyposażenia

448* 621.431.74:621.824.3 IM
Jones J.: Kontrola wału korbowego silnika spalinowego. „Oil engine crankshaft inspection”. Mar. Engr a. Nav. Arch., London, mies., t. 76, Nr 913, luty 53, s. 51, B5, 7 str., 12 fot., 2 rys.

Opis metod stosowanych przy kontroli wymiarów i jakości wykonania wałów korbowych 6-cio cylindrowego silnika spalinowego.

449* 629.123.4:621.436.13 IM
Silnik z doładowaniem firmy Werkspoor — Lugt. „Werkspoor-Lugt supercharged engine”. Shipp. World, London, tyg., t. 128, Nr 3108, stycz. 53, s. 120, A 4, 2 str., 2 fot., 1 rys., 1 wykr.

Opis, rysunki i charakterystyki wysokoprężnego silnika spalinowego o mocy 2400 MKe, 4-ro cylindrowego, dwusuwowego, jednostronnego działania, zainstalowanego na norweskim towarowcu. Doładowanie przy pomocy sprężarki wirnikowej napędzanej turbiną gazową.

450* 629.123.3.072:629.12.05 IM
Comstock I. P., Hastings C. E.: Aparatura typu „Raydist” do pomiaru szybkości przy próbach na morzu s. s. „United States”. „Raydist speed measuring equipment on the s. s. „United States” sea trials”. Shipbuild. a. Shipp. Rec., London, tyg., t. 81, Nr 10, marz. 53, s. 302, A 4, 3 str., 2 rys., 2 wykr.

Streszczenie referatu dla Society of Nav. Arch. a. Mar. Eng. z dnia 14.11.1952, zawierającego opis aparatury, przebiegu prób i ocenę wyników pomiaru szybkości metodą radaru uproszczonego typu „Raydist” — zastosowaną dla s. s. „United States”. Porównanie z normalną procedurą na bazie pomiarowej.

451* 629.12.079:778 IM
Zastosowanie fotografii do określenia właściwości nawigacyjnych statku. „Primienjenje fotografii dla opriedielenia moriechodnych kaczestw sudow”. Recz. Transp., Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 3, maj—czerw. 52, s. 47, 0,5 str.

Zastosowanie fotografii do pomierzenia statków i śrub okrętowych dla sporządzenia rysunków teoretyczno-dokumentacyjnych. Błąd ok. 1%.

Różne

452* 629.123.2:628.74 IM
Schubert dr: Czy pożary na statkach muszą doprowadzać do katastrof? „Müssen Schiffsbrände zu Katastrophen führen?”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 17/18, kw. 53, s. 741, A 4, 3,5 str., 8 fot., 1 rys.

Opis pożaru na m. s. „Antarctic Ocean” w porcie hamburskim i jego skutków. Analiza powodów rozprzestrzeniania się ognia i trudności jego ugaszenia. Właściwości konstrukcyjne statków pasażerskich, sprzyjające gwałtownym pożarom.

Hydro-, Meteor-, Geologia Morza i Mechanika Gruntów

453* 532.539.621.317 IM
Longinow W. W., Kestner A. P.: **Pierwsze doświadczenie zastosowania przyrządu WDK-2 i elektrografu dla badań nad falowaniem płytkowodnym.** „Pierwszy opyt primienienia priborow WDK-2 i elektrowoľnografa dla izuczenja woľnienja ma mieľkowodnie”. Trudy Inst. Okean. Akad. Nauk SSSR, Moskwa, roczn., t. 5, 1951, s. 93, B5, 14,5 str., 4 rys., 3 wykr., 7 tab., 4 poz. bibl.

Opis pierwszego doświadczenia pomiaru elementu falowania przybrzeżnego na płytkiej wodzie za pomocą aparatu konstrukcji Wierszynskowo, Deprejsa i Kestnera typu 2 oraz elektrografu. Podkreślenie trudności pierwszych prób, braków i niedociągnięć aparatury. Wnioski odnośnie wprowadzenia poprawek konstrukcyjnych. Poza elementami fali aparat pozwala na pomiar szybkości przydennych oraz ciśnienia i jego kierunku na głębokości 120 mm nad dnem.

454* 551.46.018.531.719.53 IM
Udincew G B: **Metodyka zdjęć echometrycznych przy morskich badaniach geologicznych.** „K metodikie echometričeskoj sľomki pri morskich geologiczieskich issledowaniiach”. Trudy Inst. Okean. Akad. Nauk SSSR, Moskwa, roczn., t. 5, s. 17, B 5, 17,5 str., 8 rys., 13 poz. bibl.

Metody wykonania zdjęć echometrycznych za pomocą echosondy hydrograficznej dla celów badań geologicznych dna morskiego. Częstość pomiarów, dokładność, określenie odległości, ustalenie zdolności rozpoznawania dla różnych głębokości, braki aparatury rejestrującej. Omówienie sposobów planowania pomiarów, przebiegu i sposobów pomiarów. Wnioski odnośnie odpowiedniej konstrukcji specjalnych echosond

Pogłębianie Portów, Roboty Podwodne i Ratownictwo Morskie

455* 532.54:532.582.7:ćć9.14 IM
Iwanow A. E.: **Zdolność transportowa rurowciągów stalowych.** „Transportirujuszczaja sposobnost stalnych truboprowodow”. Gidrotechn. Stroit., Moskwa, mies., t. 22, Nr 5, maj 53, s. 43, A 4, 1 str., 4 poz. bibl.

Omówienie i krytyka artykułu inż. A. P. Palczewskowo z nr 5/1952 Gidrot. Stroit. Podkreślenie dodatnich i słusznych założeń i wniosków oraz sprostowanie błędów i niedociągnięć. Właściwe rozwiązanie zagadnienia podane jest w pracy autora o ruchu mieszaniny gruntowej w rurowciągach pod ciśnieniem oraz w potokach otwartych — wyd. Reczizdat 1952 r

456* 627.5:532.582.7 IM
Minc D. M.: **Szybkość opadania cząsteczek stałych zagęszczonych w środowisku cieczy.** „O skorosti stiesnionnowo padienja twierdych czastie w židkosti”. Gidrotechn. Stroit., Moskwa, mies., t. 22, Nr 5, maj 53, s. 24, A 4, 4,5 str., 4 wykr., 1 tab., 6 poz. bibl.

Szereg doświadczeń autora nad szybkością opadania cząstek stałych w mieszaninie wody z gruntem przy prądach wstępujących. Dowodzenie zależności szybkości opadania od koncentracji mieszaniny gruntowej. Stwierdzenie, że szybkość opadania dla ziaren większej średnicy jest mniejsza a zjawisko przebiega w ruchu burzliwym. Wniosek o braku zależności szybkości opadania od liczby Reynoldsa poza obszarem przejściowym pomiędzy ruchem laminarnym a ruchem burzliwym.

Urządzenia Przeladunkowe i Eksploatacja Portów

457* 656.61.073.235:061.3 IM
Międzynarodowa konferencja w sprawie paletyzacji. „Une conference internationale sur la paletisation”. J. Marine Marchande, Paris, tyg., Nr 1783, grudz. 52, s. 3029, A 4, 0,5 str.

Konferencja odbyta w Londynie z inicjatywy British Standard Institution. Ustalenie wymiarów palet dla transportu międzynarodowego. Konieczność standaryzacji palet największego wymiaru dla transportu morskiego.

458* 656.615.071.45:656.615.073.235 IM
Tooth E. S.: **Palety i praca portu.** „Pallets and the port industry”. Dock a. Harb. Auth., London, mies., t. 33, Nr 386, grudz. 52, s. 245, A 4, 2,5 str., 3 fot., 2 rys.

Zagadnienie paletyzacji wewnętrznej portowych prac przeładunkowych na tle wyników specjalnych doświadczeń przeprowadzonych w porcie londyńskim zarówno w zastosowaniu do dźwigów jak i układarek.

459* 656.612.071.3:658.15:330.173.74 IM
Kantorowicz J.: **O rozrachunku gospodarczym statku morskiego.** „O chozrasczotie morskowo sudna”. Wodn. Transp., Moskwa, 2 X tyg., t. 22, Nr 62, sierp. 53, s. 3, A 2, 0,3 str.
Uzasadnienie celowości i możliwości stosowania systemu miesięcznego rozrachunku gospodarczego statku, obejmującego dochody, wszystkie koszty planowe i nieplanowe statku. Ewidencja rzeczywistych kosztów i dochodów winna być prowadzona na statku. Planowanie kosztów nie musi się zawsze opierać o normy rocznego planu kosztów.

460* 656.612.071.32 IM
Goľubiew A.: **Księgowy statku transportowego.** „Buchgaltier transportnowo sudna”. Wodn. Transp., Moskwa, 2 X tyg., t. 22, Nr 36, czerw. 53, s. 3, A 2, 0,2 str.
Czynniki usprawniające prace księgowego na statku (zmniejszenie obowiązków i odpowiedzialności księgowego, dostarczenie szczegółowych instrukcji).

EKONOMIKA PORTÓW

461* 656.615.073.23:658.53.47 IM
Bablin Z.: **O metodzie obliczenia wydajności pracy w portach morskich ZSRR.** „O metodikie uczota proizvoditelnosti truda w morskich portach SSSR”. Morsk. Reczn. Flot., Moskwa, mies., t. 13, Nr 2, czerw. 53, s. 5, A 4, 4 str., 3 tab., 3 poz. bibl.

Krytyka dotychczasowej metody obliczania wydajności prac przeładunkowych w oparciu o ilość tonoperacji wykonywanych przez jednego robotnika w ciągu zmiany. Analiza na konkretnym przykładzie wpływu poziomu wydajności pracy na koszt własny z uwzględnieniem wydajności pracy tylko robotników przeładunkowych (zgodnie z obowiązującą instrukcją) oraz wydajności pracy zarówno robotników przeładunkowych, jak i obsługi portowych urządzeń mechanicznych.

462* 656 2.033.94.003 IM
Schulz-Kiesow P. dr: **W sprawie portowej polityki taryfowej Niemieckich Kolei Związkowych.** „Zur Seehafen-Tarifpolitik der Deutschen Bundesbahn”. Zeitschr. f. Verkehrswissenschaft, Düsseldorf, kw., t. 23, Nr 1, 1952, s. 35, B 5, 8 str., 1 poz. bibl.

Charakterystyka przed- i powojennych zasad portowej polityki taryfowej kolei niemieckich. Zmiany na korzyść Hamburga w wyniku zmniejszenia jego zaplecza. Uzasadnienie tezy, że kolejowe taryfy portowe mają na celu popieranie portów krajowych w ich walce konkurencyjnej z portami zagranicznymi, a nie umocnienie rodzimego przemysłu na rynku światowym. Szczegółowa charakterystyka taryf przy towarach żelaznych.

PRAWO MORSKIE

463* 347.79 IM
Szuldenfrei M.: **Prawo Morskie.** Warszawa, 1953, wyd. Wydawnictwa Prawnicze, D, A 5, 264 str.

Zarys morskiego prawa międzynarodowego, administracyjnego, prawa pracy i cywilnego ze szczególnym uwzględnieniem morskiego prawa przewozowego i ubezpieczeń morskich oraz postępowania przed sądami powszechnymi, komisjami arbitrażowymi i Izbami Morskimi.

464* 347.795 IM
Stödter K.: **Historia klauzul konosamentowych.** „Geschichte der Konnosementsklauseln”. Hamburg, 1953, wyd. Schiffahrtsverlag „Hansa”, D, A 5, XII + 100 str. ok. 100 poz. bibl.

Analiza rozwoju klauzul konosamentowych dotyczących odpowiedzialności przewoźnika morskiego. Podłoże i znaczenie Konwencji Brukselskiej o niektórych zasadach dotyczących konosamentów. Podkreślenie braku jednolitej interpretacji Konwencji. Ocena konosamentu „Conlinebill”. Stwierdzenie właściwego rozwoju prawa odnośnie odpowiedzialności przewoźnika.

* * *

Niniejszy przegląd dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu Budownictwa Okrętowego, Morskiego, Ekonomiki Transportu Morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188) — CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielnie jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne.

CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.